

TOMAŽ ŠALAMUN VERSEI

van egy lovam

van egy lovam lovamnak van négy lába
van egy lemezjátszóm lemezjátszómon alszom
van egy öcsém öcsém szobrász
van egy kabátom kabátom azért van hogy ne fázzam
van egy virágom virágom azért van hogy legyen valami növény
[a szobában]

van egy maruskám maruska azért van mert szeretem
van gyufám gyufám azért van hogy rágyújthassak
van testem testemmel a legcsodálatosabb dolgokat művelem
van bennem rombolás a rombolásból származik a legtöbb bajom
van éjszakám az éjszaka az ablakon át jön a szobámba
van egy isteni versenyautóm autóversenyezek mert autóversenyezni
[isteni]

van pénzem a pénzemen kenyeret veszek
van hat igazán jó versem remélem lesz még több is
van huszónhét évem ezek az évek villámgyorsan tovatűntek
viszonylag bátor vagyok bátorságommal küzdök az emberi butaság
[ellen]
születésnapom március 7-én van remélem március 7-e az idén szép
[nap lesz]

van egy barátom akinek a kislányát bredicának hívják este amikor
[lefektetik azt mondja šalamun és elalszik]

szünidő

nézem nagypapát
amint az oleander alatt napozik
vagy peckesen ül

amint megdicséri a méhészt
és azt mondja lassan már dél lesz
ideje ebédelni

leragasztja a borítékot
és ráírja
háborús bűnöket
vizsgáló bizottság
vagy egészen egyszerűen szunyókál
megjelenik az ablakban és azt mondja
vágjátok ki ezt a fát
ezt a fát ezek vízpipókok
és jön abramičné
és vonattal utazunk
és brežicában vagyunk
és nagypapa ideges
és rogaška slatina
és gesztenyefák
és hangverseny az üdülőben
és sančarné zongorázik
és mi ütjük a taktust

és négyen vagyunk
és körülményes az átszállás
és jelka sír
mert elveszítette a zöld követ
amely kertkapujának
főköve volt
és cilka rózsát lop
és egyikünk egy túvel játszik
és elgörbíti
és rosszra fordul az idő
és nagypapa úgy tesz mintha neki mindegy lenne
és gyűjti és gyűjti
az alpesi faunát és flórát
az alpesi faunát és flórát
az alpesi faunát és flórát

a *de ezek kivételek* c. ciklusból

karrierjét *sonny listonnal*
 kezdte a *miamii* szorítóban
 40 000 lelkes néző nézte végig
 a mérkőzést *clay* százkilósan bemászott
 a szorítóba és a sarokból gyalázni kezdte
 ellenfelét *liston* ütött az óra
 te ronda vén medve úgy ellátom a bajod
 hogy behúzott farkkal szaladsz *clay*
 huszonkét esztendő volt ne jártasd a szád te taknyos
 hanem rajta vágd haza azt a vén medvét
 kiabálta a többség *clay* nagyképűsége
 nem ismert határt én vagyok a legnagyobb
 nézzétek milyen szép vagyok

a *de ezek kivételek* c. ciklusból

ha egy tyúkot lábánál és szárnyánál fogva
 megragadsz és gyors mozdulattal
 a hátára fordítasz s ugyanakkor enyhén
 az asztra nyomsz a tyúk e természetellenes
 helyzetben valami okból megdermed
 álomba merül lábát kinyújtja
 karmai időnként tehetetlenül megrándulnak
 de ő maga meg sem moccan mintha
 az asztra szögezték volna ha
 észrevétlen magára hagyod öt
 tíz vagy ennél is több percig a tyúk
 fekvé marad mintha megbűvölték volna

a *de ezek kivételek* c. ciklusból

kivételesen a szeplős emberek is lehetnek jók
 a vonaton láttam egy szeplős mórt
 a feleségem mindjárt magának akarta volna
 de ezek kivételek
 a szeplős emberek valójában gonoszak

ezt a tulajdon két szememmel láttam egy útkereszteződésben
 amikor egy szeplős ember átment az úton
 láttam továbbá mi mindent árulnak az üzletekben
 a zakók megint hosszabbak lettek
 szeretném lerajzolni a mamát amint átússza a La Manche-csatornát

mi micsoda

ez csodálatos
 ez rendkívül csodálatos
 ez olyan csodálatos hogy az ember szinte szólni sem tud
 [a csodálkozástól
 szeretnék mindennap ilyen csodálatosat látni
 régi vágyam hogy egyszer ilyen csodálatosat lássak
 ez csodálatosan színes ez csodálatos
 ez egyszerűen csodálatos
 ez olyan csodálatos hogy mindent érte adnék
 csakhogy mindennap lássam milyen csodálatos
 ez olyan csodálatos hogy minden más kevésbé csodálatos lesz tőle
 ez csodálatos ez a megfelelő szó
 ez csodálatos

állítom

állítom hogy logikus követ cipelni logikus römpülni
 logikus körömmel megvakarni a tenoristát a füstöt a kályhába fújni
 állítom hogy a kosár logikus hogy a görögdinnye logikus
 állítom hogy minden társadalom kenyérevő
 állítom hogy logikus swift logikusak az orvosok és gavallérok
 a dekadens kúszónövények mint pl. a lián
 állítom hogy logikus vonattal utazni logikus a hozzájárulás
 állítom hogy logikus egy gyermeknek géppisztollyal a szájába löni
 állítom hogy a képzőművészeti értékek logikusak logikus a korom
 logikusak az ejtőernyős mozgatai akinek nem nyílik ki az
 [ejtőernyője
 állítom hogy logikus a pánik woodstock logikusak az újhítűek
 logikus az öngyilkosság tollpárnán aludni a márvány
 logikus pillangót mumifikálni az osaka—tokió-gyorsvonat

a tonnaszámra kidobott acél logikus a hármás számjegy
állítom hogy logikus a misztika logikus jaguárokkal beültetni

[a kertet

logikusak az olaszok logikus az orosz sztyeppék eredete
állítom hogy logikus ha isten sós vizet fröcsköl a szájából
hogy játszó fürdőzőket látunk a parton hogy fát látunk
állítom hogy logikus kukoricát törni fát vágni

logikus fényt festeni a domboldalra

logikus hogy a béka kitér a száját logikus helikopterről vetni

logikus a kalács a pergament-lüszer

logikus a kiwimadár sába királynőjének sarujában a homok

logikus a paleográfia rövidítései a rúd a tornateremben

logikus krisztus teste

logikus hogy a rendőrök úgy köszönnek hogy közben nem veszik le

[a sapkájukat

logikus a pocsolya logikus hogy szibériában az ember megfagy

[a szabadban

logikus az akantusz az inda

logikus hogy az ember elég ha leönti magát benzinnel

logikus a szárnyasok a hulladékbűzös lépcsőházakban a gengszterek

logikus a stabat mater a magnificat logikusak a színek

logikusak a mnemotechnikák a beüvegezett óra

logikus a szántóföld a körte a gázszámlás

logikus a gesztenyesütés és kártyázás közben lejátszódó folyamat

logikus az óra a fülbevaló a galamb a tézsta

logikus hogy indiában árvíz van és képmutatón tudomásul vesszük

logikus a légyümmögés

a *póker* c. ciklusból

megszüntetjük a sárcipót

mert ki hord ma már ilyet

és a halált és a legyeket

mert nincsen állandó leszállóhelyük

megszüntetünk pár buta számot

aztán végre fellélegezhetünk

és nyugodtan számolhatunk

egy kettő három tizenhét

megszüntetünk minden ötnél kevesebb
betűből álló szót
mert teljesen nyilvánvaló
hogy csak ilyen szavak lehetnek
és a hegyeket

megszüntetjük a kört
hiszen van négyzet
minek egyszerre a kettő
a jobb lábat
azután a bal lábat
és a délutánt
mert akkor megy le a nap

megszüntetjük a lépet
mert minek a lép
amikor van máj és tüdő
és sok-sok hasonló dolog
és szicília
mert egészen szokványos patológikus tünet
a linóleumot
mert nem tudja hol van baku
és a pulóvert mert bele kell bújni
megszüntetjük a légzést
mert ismétlődik
mert ismétlődik
mert ismétlődik

és a kendert
mert örült furcsán hangzik
hogy len és kender

megszüntetjük az égboltot
és a vizet mert v-vel kezdődik
nézzétek ezt a betűt
hogy egyensúlyoz féllábon
fent pedig szétnyílik

és végül az időt
és egyáltalán a tisztaságot
mert ami tiszta az bepiszkolódik
és akkor mi lesz akkor mi lesz

ORAVECZ Imre fordításai